

לודמיר

מקושרים לצדיק מאז ועד היום

להפצת משנתו ותורתו הבהירה של
הרה"ק רבי שלמה מקארלין זי"ע
סיפורים ותולדותיו, ותולדות זרעו אחריו

| גליון 48 |

חג הסוכות תשפ"ב

שבוע של חיים

מתורתו בנושא השבוע

חג הסוכות

היית אך שמח

פ"א נודמן רבי יואל ז"ל (הרה"ק רבי יואל מטשאפלה - תלמיד רבינו מרן הרש"ק והמהר"ם מלעכוויטש זי"ע) בחג הסוכות ללכוביץ', והזמינו הרה"ק רבי מיכל'ה ז"ל שיהי אורח שלו. אח"כ כשעמד רבי מיכל להיכנס אל הסוכה, פתח בדיבורים נוראים להשפיל את עצמו, איך יהי גוף מתועב כמוני להכניס ראשו ורובו באתר קדושה עילאה, והפליג עוד בדברים המשברים את הלב, עד כי נמס לבו של רבי יואל בקרבו, וליום מחר כשהזמינו שוב לבוא בסוכתו אל הסעודה הרגיש רבי יואל שאינו יכול לעצור כח לזה.

(מעשי אבות' - 'תורת אבות' סלונים)

שמחה של מצוה

פ"א בא הרה"ק ר' מרדכי לעכוויטש זצ"ל לבית רבו הרה"ק והכיר בו רבו איהו שמחה בפניו, ושאל אותו מה יום מיומיי, כי היה לבו נשבר בקרבו תמיד ולא נראה מעולם בפניו שום סימן שמחה. והשיב לו כי הלך בדרך והקרה ה' לפניו מצות שילוח הקן, ומזה שמח לבו, כי בלתי אפשרי לקיים מצוה זאת רק לעתים רחוקים. וא"ל רבו הרה"ק ר' שלמה קארלינער זצ"ל בלשון תמימה, וכי זאת אצלך דבר חדש, הן אפשר לקיים מצוה זאת בכל יום, כי אמרו ז"ל בגמרא לעולם יעסוק אדם בתורה ובמצוות אפילו שלא לשמה כי מתוך שלא לשמה בא לשמה, נמצא כי עבודת שלא לשמה היא בחינת אם, שמזה נולד לשמה. והן אף אם בתחילת עבודה שבכל יום עולה על רוחו מחשבת שלא לשמה, צריך לדחות מחשבה זו מאתו, והיא כדוגמת מצות שילוח הקן בבחינת 'שלח תשלח את האם', ואחר כך כשחוזר לעבודתו לשמה הוא מקיים בחינת 'ואת הבנים תקח לך'.

(פאר ישראל - בהוש)

עצה לחיים

תמיד בשמחה כהילד

בשם הרה"ק רש"ק זצ"ל: א קינד האלט די הענטל בא די אויגין און שרייט וואס איז אים פינסטער, נעם צו דאס הענטל וועט דאך דיר זיין ליכטיג. (-ילד משים את ידו על עיניו וצועק שחשוך לו, טול את ידך והרי יהיה לך אור!). אנדערע דריי זאכין דארף מען זיך יוא לערינען פון איין קינד: ניט זיין ליידיג קיין רגע, און תמיד בשמחה, און וואס ער וויל וויינט ער תיכף. (-שלשה דברים אחרים צריכים כן ללמוד מילד: הוא אינו הולך בטל לרגע, הוא תמיד שרוי בשמחה, וכל מה שרוצה תיכף הוא בוכה ומבקש).

(דברי אהרן עמ' ד)

מסכת חיים

תולדות חייו (מח)

פרי עץ הדר

תלמיד רבינו - הרה"ק רבי צבי הירש מדאבראוויץ

מובא בכתבי ר' יאשע שוי"ב (מערכת מרן זי"ע אות נז): ר' הירש דאבראוויטער הי' מחסידי הקארלינער, פ"א לא הי' לו אתרוג ולא הי' לו כי אם קאפטין אחד לשבת ויו"ט, ומכר או משכן את הקאפטין, וקנה עבורו אתרוג ולא הי' לו במה לילך להתפלל, ולבש הקיטל והלך להתפלל.

בעבודת האכילה

עוד מסופר שם אודותיו, שבשעה שהיה אוכל בשר היה מחזיק החתיכה בשר בידו, ואח"כ השליכה מידו, ואח"כ החזיקה עוד, וכן עשה כמה פעמים, תוך שהיה צועק: 'א קדחת וועל איך דיר געביין', וטען כן כמה פעמים אל הגוף עד שהיה נמאס ממשמוש הידים, ורק אז לקחה לתוך פיו.

לעולם לא יפול מאמונת החכמים

עוד מסופר עליו בכתבי הרמ"מ מידנר: הקארלינער זי"ע אמר על הצדיק החסיד ר' הירש דובראוויטער, ער וועט קיין מאל נישט אראפ פאלין פון זיין אמונת חכמים (-הוא לעולם לא יפול מהאמונת חכמים שלו). כי אחרים מבקשים גבוהות, דער רבי איז אזוי גרויס (-הרבי הוא כך וכך גדול) וכו', ולכן נופל מזה לפעמים. מה שאין כן הוא חוקק בלבו דער רבי איז שעניד פאר מיר (-הרבי נאה במעשיו יותר ממני) ואוכל לקבל טובה ממנו, וזה ישאר בידו לעולם ולא יפול מאמונתו.

כאמור אחרי הסתלקות רבינו מרן הרש"ק הסתופף בצל תלמידו הרה"ק רבי אשר הזקן מסטאלין זי"ע, ומסופר ב'דברי אהרן' (עמ' יח) כי כשראה הרה"ק מרחוק את הציון של הרב החסיד ר' הירש מדאבראוויץ קרא ואמר בזה"ל: ואברהם עודנו עומד לפני ד' - 'הירש שטייט נאך און דאווינט פאר גאט', (-הרי הוא עודנו מתפלל לפני השי"ת).

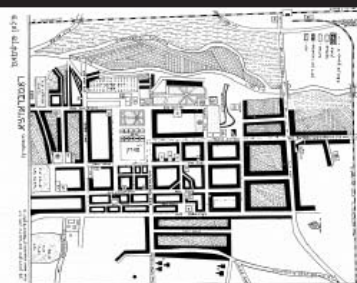
בהמשך למובא באכסניה זו בגליון הקודם על תלמידי רבינו הקדוש זי"ע ועל הדרכתם בדרכי עבודת השם. מסופר בענין זה (כתבי רמ"מ מידנר, עמ' נב אות תשמא) על חד מחשובי וגדולי תלמידיו וחסידיו- הרה"ק רבי צבי הירש מדאבראוויץ שהסתופף בצלו הקדוש ואחריו בצל תלמידו הרה"ק רבי אשר הזקן מסטאלין זי"ע: הצדיק ר' הירש דובראוויטער היה לו מתחילה יצר הרע גדול מאד, והיה צריך לעבודת גדולה בעניני תאות, ופעם אחת לקח את עצמו אויס הארעוין מחשבות (-לשרש מעצמו את המחשבות). והיה דרכו להגיד בפיו מחשבותיו שעולים בלבו לפני רבים, למען יתבייש מהם, אז עס איז גיווען שווער צו שטיין לעבין אים (-באופן שהיה קשה לעמוד לידו). ועל ידי זה נפטר ממחשבות זרות.

פעם אחת נכנס אל הקארלינער זי"ע ואמר לו: רבי, גיט מיר אביסעלע גרינגערע עבודות (-הבו לי עבודות קלה מעט), והשיבו: ר' הירש, איר זאלט דאס זאגן, מיר זיכין אלע טאג שווערערע עבודות, און איר ווילט גרינגערע, (-שאתם תאמרו כן?! הלא אנו מחפשים בכל יום עבודות קשה יותר, ואילו אתם מבקשים עבודות קלה?).

כהמשך למאמר הקודם, הרי לנו שוב מדבריו הקדושים כי עבודת ה' הראויה והנכונה יותר, היא דייקא זו הבאה עם קושי ויגיעה ולא אותה הבאה בנקל ללא עמל.

בגד מיוחד לאתרוג

מידי דברנו בחסיד מופלג זה שהיה מפורסם בצדקותו ובגודל יגיעתו בתפילה ובעבודת ה', הא לנו עוד מעשה רב ממחיצתו בענייניא דיומא, הפותח עבורנו חרך צר להביט ברום מעלותיו בעבודתו את בוראו ית' - בעת בואו לקיים בחביבות את מצוותיו.

שרטוט העיר דוברוויץ בה
דר הרה"ק רבי צבי הירש
תלמיד רבינו

רבים מחסידי קארלין
התגוררו בה עקב קרבתה
לעיר סטאלין בה התגוררו
רבוה"ק

סיפור מאילנא דחיי

רבינו הקדוש • צדיקי דורו • הדבקים בחיים

ארבעת המינים שהוחלפו לסוס והצליפות שביטלו את הגזירות

כבכל שנה, נמלך בדעתו כי כדי שלא יקיפוהו בני העיירה בשאלות ותהיות, על כן יעשה את ההג הקדוש בליזענסק בצל קדושת הרה"ק רבי אלימלך זיע"א, וישם לדרך פעמיו. ויהי בהיותו יושב שם בבית המדרש לזיעענסק, והנה באו ונכנסו הרה"ק הרבי ר' אלימלך ואחיו הרה"ק הרבי ר' זושא זי"ע. ויפן הרבי ר' אלימלך לאחיו ואמר: ריח גן עדן יש כאן בבית המדרש! מי הוא זה ואיזהו אשר הביא עמו ריח זה? וילכו כה וכה עד שבאו אצל מקומו של רבי אורי - וגילו שם את מקורו של הריח הטוב. מיד נתנו לו שלום ושאלוהו: שמה הביא מר באמתחתו אתרוג למצוה, אשר ממנו נודף ריח גן עדן המופלא? בוש היה רבי אורי להראות את אתרוגו הפשוט, אך לא הרהיב עוז בנפשו לסרב, וכך בידיים רועדות שלף מתרמילו את אתרוגו הדל והגישו לעיניהם. נטל הרבי ר' אלימלך את האתרוג בידו, מיששו מכל צדדיו כמרגלית יקרה, הריח בו מלא נשימתו וקרא בהתפעלות: ריח גן עדן הוא זה! ספרה נא לנו מהיכן השגת אתרוג כה קדוש...! שח לפניכם רבי אורי את כל אותו המאורע, ומשסיים נענה הרבי ר' אלימלך, כעת הבה ואספר לכם את המשכו של אותו מעשה --- הנה העגלון הפשוט הזה, תהה בדעתו- כלום שייך שאדם שאינו מכירי כלל ילך ויקנה עבורי סוס כה יקר, אין זאת - גמר בלבו, אלא שמן השמים שלחו לי מאן שהוא בדמות אדם, ואין זה אלא מתנה גמורה מן השמים! נתרגש העגלון הפשוט עד מאד ולבו נתמלא ברגשי הכרת תודה להשי"ת, אולם מחמת רוב בערותו ופשטותו לא ידע לומר פרק של הודיה, אלא ביקש להודות לה' בדרך משלו, על פי תפיסתו הוא - יצא האיש עם הסוס החדש והניף את המצלף שבידו, ונתן מספר צליפות הגונות באוויר לכבוד הקב"ה אשר ריחם עליו והעניק לו מתנה טובה שכזו!

והנה - המשיך הרבי ר' אלימלך את דבריו ואמר: שנה זו קשה מאד היתה לישראל, המקטרגים סגרו את כל השערים בפני תפילות ישראל, ועמדתי יחד עם כל צדיקי הדור בתפילה משך כל הימים הנוראים כדי לקרוע את רוע הגזירה, אך גם כי אועק ואשועו שותם תפילתי. והנה לפתע באו ועלו צליפותיו והאמיתיות והכנות של איש פשוט זה שהצליף לאות הכרת תודה לפני בוראו, ובקעו הצליפות את הרקיעים ופתחו את כל השערים ועלו תפילות כל ישראל לפני כסא הכבוד וביטלו את כל הגזירות. וכעת גם הודיעך - הוסיף הרבי ר' אלימלך לומר, כי הגיעה שעתו של מר להתגלות, ומעתה יתחיל לשמש כמנהיג בישראל, אשר יוציאם ואשר יביאם בזכויותיו.

(עי' 'אורחות אהרן' - פינסק ארלין - תשרי. ישי"כ לסופר הרב מנשה ברנשטיין הי"ד על הסיפור הערוך בטוטו"ד)

המלמד היהודי יצא את הכפר הקטן אל הדרך הארוכה שלפניו עד לביתו המרוחק, אולם לבו קל ונושא את רגליו, ורוחו טובה עליו עד מאד, ולא דווקא בשל המפגש הצפוי לו עם ביתו וילדיו שלא ראם זה מחצית השנה, אלא משום שמחה של מצווה שמציפה את לבו הטהור. איש קדוש הוא המלמד דנון, הלא הוא תלמידו המובהק של מרן הרש"ק - הרה"ק רבי אורי מסטרעליסק אשר בימי חורפו טרם התגלותו עוסק במלאכת ה' זו - ללמד את בני הכפרים הרחוקים תורה ומצוות, ועתה לקראת חודש תשרי שב לביתו כששכרו בידו, פרי עמלו וגייעו. אך ככה יעשה רבי אורי כל הימים - את שכרו מחלק הוא לחצאין, מחצה מפריש הוא לפרנסת אנשי ביתו, ומחצית הסכום מייעד לארבעת המינים כשרים ומהודרים ביותר, שאותם היה רוכש בעברו דרך העיר הגדולה לעמבערג, שם היה קונה ארבעת מינים מושלמים בכשרותם וביפיים, וכשאוצר זה נתון בידו היה שב לביתו, ובימי ההג מזכה הוא את כל בני העיירה לברך על מינים מהודרים שאין כמוהם בכל הסביבה.

שנה אחת בנוסעו לביתו, נכנס לאכסניה אחת על הדרך, והנה נקלע להתרחשות מסעירה. איש אחד שרוע על הארץ וממרר בבכי, מסביביו אנשים המנסים להרגיעו ולהשיב את רוחו המעולפת לחצאין, התברר אפוא כי האיש משמש כבעל עגלה לפרנסתו, ועתה אירעו אסון כבד, כשסוסו הנאמן שבק חיים בפתע פתאום, ומאין בידו לקנות סוס חדש אבד מאחת כל מקור מחייתו. נגע צערו של נפש מישראל זו בלבו של רבי אורי, והחל חוכך במחשבתו לכאן ולכאן - אמנם החמישים רענדליך אשר עימי, יעדתים עבור ארבעת המינים מהודרים לקיים 'זה א-לי ואנוהו', אולם שמה מוטב כי השנה אסתפק במינים כשרים למצוה גרידא, ואילו בשאר הכסף ארכוש סוס חדש להציל את אותו בעל עגלה ממצבו הקשה.

תיכף פנה רבי אורי להתעניין אצל בעל האכסניה אודות מחירו של סוס בריא וטוב, ושמע ממנו כי ברשותו מצוי סוס בריא וחזק למלאכה, ומחירו עומד על סך - חמישים רענדליך! שמע כך רבי אורי וכבר גמר בדעתו כי יעניק את כל הסכום עבור מצוה זו, ואילו הוא יצא ידי ד' מינים בשל אחרים, אלא שבעל האכסניה התפעל מאד מרוחו הטהור של אורחו, והואיל בטובו להפחית מסכום הקניה, ולהשאיר בידיו סך חמש רענדליך ושיוכל לרכוש בהם לכל הפחות ארבע מינים פשוטים, כשרים לברכה. הלך רבי אורי בשמחה ורכש את הסוס והעניקו במתנה לאותו עגלון, כשהלה אינו יודע את נפשו מרוב שמחה והודיה לאיש שסדו, אשר נשלח אליו ממרום בעתו ובזמנו -

רבי אורי באין בידו מינים מהודרים

חיים וקיימים

לנאמנים ולילדים הנחמדים

קוראים יקרים נאמנים ונחמדים

מדור החידות והפרסים ממויך בהופעתו להעמקת הקשר של הקוראים והילדים הנחמדים אל דמויותיהם של צדיקי ישראל.

השאלות יעסקו בפנינו מצבות של צדיקי ישראל הקשורים במישרין או בעקיפין אל רבינו הקדוש זי"ע בכל פעם תוצג תמונה חלקית של אחת המצבות ועליכם לזהות במי המדובר. לרוב תמצאו את הפתרון בין בתרי הגליון.

בנוסף לכך, תצטרכו לענות על 3 השאלות בקו לדומיר 02-30-111-22 שלוחה 0

בין כל הפותרים עד אסרו חג תוגרל השבוע תו זיכוי לרכישת ספרים.

השבוע:

מי הצדיק?

מה הקשר שלו לרבינו מהרש"ק?

ומי הוא בנו המפורסם?

עקב הכנת גליונות החגים מבעוד מועד. יפורסמו שמות הזוכים בגליון שיזיל לאחר חודש תשרי

זרעו בחיים

מדור זכרון ל'צאצאי רבינו זי"ע'

הרה"ק ר' שלום שכנא מפראהביטש זי"ע

נהרג בזמן הזה כי היה משיח בן יוסף, והצדיק ר' שלום ניצל כי הוא היה משיח בן דוד... (ס' מגדיל ישועות, שכתב הרה"ח ר' יוסף ראט משב"ק אצל הרה"ק מרח"ץ שבעצמו שמע מפיו הק').

בכתבי ר"י שוי"ב מסופר כי מרן הרש"ק שגידלם בביתם השכיבים לרגלי מטתו, א' מימין וא' משמאל, ופעם אחת באה נשמה אחת והוצרכה לטובתו עבור תיקון, ולא רצתה לעורר והקיצה הבערים (ונפחדו קצת) ונתעוררו, ואמר הרש"ק, דעם רעבינס קינדער וועסטו טשעפן איך וועל דיר פאר טרייבען לשאל תחתיות.

עוד מסופר, שאמר הרה"ק מרח"ץ: אבי נשאר יתום ולקח אותו הרה"ק מקארלין אצלו, ואמר לו בהיותו בר ט' שנים, שלומק! דיר איז גיט צוא שטעלין זיך דאבונען, והארים אז דיא שטעלט זיך דאבונען קומען דיא אבות און חאפין דיא תפילות און בריינגין זייא פאר דעם אין סוף. (תפארת ישראל דף טו"ב, שהעתיק מכתבי החסיד הר' שעפטייל ז"ל). על השתלשלות שידוכו של הרה"ק רש"ש עם בת הרה"ק בעל המאור עיניי' מטשורנאביל זי"ע, מן הראוי לספר באריכות, ואכהמלי"ב. (יובא בעז"ה בקרוב לקראת ההילולא ב"יא חשוון).

אף הוא כאביו נסתלק בדמי מיו, בהיותו כבן ל"ד שנים, ב"יד תשרי ערב חג הסוכות שנת תקס"ג ומנ"כ בעיר פרהביטש. זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל אמן.

לרגל יומא דהילולא קדישא, ייוחד המדור בגליון זה, לתלמידו ובן טיפוחיו של רבינו הרש"ק אשר גידלו בביתו כאב רחום את בנו אהובו - ה"ה הרה"ק רבי שלום שכנא מפראהביטש זיע"א, אביו של קדוש ישראל מרח"ץ זיע"א.

רבי שלום שכנא נולד בשנת תקכ"ט לאביו הרה"ק ר' אברהם המלאך זי"ע בנו של הרה"ק המגיד הגדול ממעזריטש זיע"א, ונקרא על שם אבי סבתו רבי שלום שכנא מטורטשין. כאשר אביו המלאך נסתלק בדמי ימיו בשנת תקל"ז, נשארה אחריו אלמנתו הצעירה, בתו של הרה"ק רבי פייבוש המגיד מקרקעמניץ, ועמה שני בניה היתומים הבכור רבי ישראל חיים ואחיו רבי שלום שכנא שהיה אז כבן שמונה.

הרבנית הצדקנית החליטה לא להנשא עוד לאיש אחרי בעלה הקדוש 'המלאך', ומסרה את שני ילדיה היתומים אל רבינו מרן הרש"ק והוא דאג לחונכם ולהשיאם, והיא עצמה נסעה לארץ ישראל, שם נפטרה.

בביתו של מרן הרש"ק גדלו שני היתומים בני המלאך, וכמסופר מפי הרה"ק מרח"ץ זיע"א:

הרב ר' שלמה גידל את אבי צי"ל מו"ה שלום, ואמר עליו שהוא משיח בן דוד, כי אביו הוא א"ז הצעה"ק מו"ה אברמיל המלאך צי"ל נפטר רך בשנים, ונשאר אבי צי"ל בן שמונה שנים, ור"ש הצעה"ק מקארלין רץ וחטף אותו לגדלו. הרבה צדיקים רצו וחשקו לגדלו, רק ר' שלמה הנ"ל היה קודם וזכה, ואמר עליו תדיר שהוא משיח בן דוד... ור"ש קארלינר

רוצה לקבל את העלון במייל?

שלח הודעה ל-

A023011122@gmail.com

המעוניין לקחת חלק בהפצת העלון

מוזמן להתקשר

לקו לדומיר 02-30-111-22 שלוחה 8

הנדיב החפץ בעילום שמו

מעיר לונדון יצ"ו

לזכותו ולזכות משפחתו,

ושיצליח בכל מעשיו

לזכות עידן ישראל בן טרו אסתר

איריס בת סוליקה

וכל יוצאי חלציהם וכל הנלווים אליהם

להצלחתם, ברוב נחת ושלחה